

-----Opprinnelig melding-----

Fra: Aud Steinsland [mailto:aud.steinsland@time.kommune.no]

Sendt: 18. februar 2005 14:19

Til: Postmottak OED

Emne: Uttale til NOU om heimfall av kraftverk

I vedlagte mail oversendes Time kommunestyre sin uttale til heimfall av kraftverk.

Olje- og energidepartementet

I denne mail oversendes Time kommunestyre sin uttale til NOU om heimfall av karftsverk:

UTTALE TIL NOU OM HEIMFALL AV KRAFTVERK

KS-009/05 Vedtak:

1. *Kommunestyret i Time stiller seg ikke bak det som oppfattes som flertallsforslaget i utredningen om hjemfall*
2. *Kommunestyret slutter seg til felles høringsuttalelse fra eierkommune i Lyse og vil særlig bemerke:*
  - A. *DET ER IKKE AKSEPTABELT AT ET NYTT REGELVERK UTFORMERES UTEN AT DE RETTSLIGE FORHOLD KNYTTET TIL EØS-AVTALEN ER KLARLAGT.*
  - b. *Eierkommunene mener prinsipielt at hjemfallsinstituttet bør avvikles og at nasjonal styring og kontroll med forvaltningen av naturressursene bør ivaretas av et nytt konsesjonsregime.*
  - c. *Før nytt regelverk behandles av Stortinget må reelle alternativer til videreføring av hjemfall være utredet og fremsatt.*
3. *Under forutsetning av at hjemfallsinstituttet blir videreført og da også omfatter de kommunalt eide kraftverkene har kommunene rett til full kompensasjon. Kompensasjonsordningen må hjemles i nytt lovverk.*
4. *Kommunestyret ber om at vedtaket og punktet om Vurdering- hørings svar i denne saken oversendes OED som høringsuttalelse fra Time kommune.*

VURDERING - HØRINGSSVAR

Lyse Energi AS er et heleid kommunalt selskap med 16 kommuner i Sør-Rogaland som aksjonærer. Med en samlet midlere årsproduksjon på omlag 5,6 TWh utgjør det nesten 5 % av landets samlede årsproduksjon (118 TWh). Ved etableringen av selskapet 1.1.1999 overførte eierkommunene sine verdier og det ble etablert et ansvarlig lån på kr 3,0 mrd. Regionen står overfor betydelige utviklings- og utbyggingsoppgaver fremover. Dette stiller krav ikke bare om samarbeid i løsninger hva gjelder samordnet areal og transport, men like mye reiser det krav om dyktighet mht. redusert og riktig energibruk som bidrar til en fremtidsrettet bærekraftig utvikling av regionen. Lyse spiller her en sentral rolle i utbyggingen av slike robuste energi- og kommunikasjonsløsninger. Eierkommunene har derfor fokusert på å utvikle selskapet slik at det bidrar til utviklingen av regionen samlet og næringsutviklingen spesielt. Kommunene i Rogaland eier en stor andel av kraftressursene i fylket. Flertallsforslagene innebærer derfor at det offentlige eierskapet skyves fra kommunesektoren til staten og ikke en omfordeling slik det fremstilles i utredningen.

På dette grunnlaget er eierkommunene i Lyse Energi AS sterkt kritiske til forslagene som fremmes av flertallsinnstillingene i utredningen. Eierkommunene vil spesielt fremholde følgende synspunkter :

1. Forholdet til EØS-regelverket

Forvaltningen av vannkraftressursene er en samfunnsmessig betydningsfull oppgave, hvor Norge de siste vel 100 årene har hatt et lovregime som sikrer nasjonal styring og kontroll, gjennom avklarte og forutsigbare rammevilkår for at kommunesektoren utøver det aktive eierskap både lokalt og regionalt. Det er derfor uheldig at utvalget ikke er gitt anledning til å arbeide mer grundig igjennom alle prinsipielle sider av sakskomplekset. For eierkommunene er det derfor uakseptabelt at et nytt regelverk utformes uten at de rettslige forhold knyttet til EØS-avtalen er klarlagt.

2. Alternativer til hjemfallsinstituttet som nasjonalt styringsgrep

Eierkommunene er enige i at forvaltningen av vannkraftressursene og behovet for nasjonal styring og kontroll må ligge fast. Det er imidlertid beklagelig at utvalget har vært avskåret fra å vurdere og legge frem reelle modeller for alternativer til hjemfallsinstituttet. Dagens regelverk er komplisert både for myndighetsutøver, konsesjonærer og offentlige eiere. Samtidig er en kjent med at for utvinning av olje og gass på norsk kontinentalsokkel er det utviklet et rettslig rammeverk med konsesjoner, vilkår og skatteleggingssystem som nettopp sikrer nasjonal styring og kontroll med utnyttelsen av naturressurser. Alternativer til hjemfall må utredes, slik at nytt regelverk blir et effektivt rammeverk for kommunenes utøvelse av en aktiv og fremtidsrettet eierstyring i kraftselskapene til beste både for selskapet og fellesskapet. Eierkommunene mener derfor at alternativer til hjemfallsinstituttet må utredes, før saken om lovendringer fremmes for endelig behandling i Stortinget.

3. Kompensasjon ved fortsatt hjemfall

En langsiktig målsetning om statlig eierskap av en naturressurs som vannkraft kan en isolert sett ha en viss forståelse for. En slik overtakelse krever dog en legitimitet og det er derfor en forutsetning at erstatningsspørsmålet er inngående drøftet og avklart. Utvalget er i sitt mandat avskåret fra dette. Et ensidig vedtak om statlig overtakelse av rettighetene om 75 år betyr i realiteten en konfiskering av kommunal og fylkeskommunal eiendom uten erstatning for økonomisk tap. Det blir fremholdt at kompensasjon til kommunene ved hjemfall medføre at verdiene som legges til kommune er for store til å forvaltes lokalt og videre at det kan medføre store ulikheter mellom kommunene. Eierkommunene i Lyse mener at forvaltningen av felles store samfunnsmessige verdier bør skje lokalt/regionalt. Gjennom videre utvikling av

Med helsing

Aud Steinsland
økonomisjef